

Multiresistenta bakterier

1 Vård av patient med bärarskap av Vancomycin Resistent Enterokocker (VRE)

Bakgrund

Enterokocker tillhör vår normala tarmflora. De är naturligt resistenta mot flera vanliga antibiotika och därför är vancomycin ett av de antibiotika som ofta används vid allvarlig infektion orsakad av enterokocker. Om bakterierna även blir vancomycinresistenta återstår få behandlingsalternativ. Enterokocker kan kolonisera sår och katetrar men orsakar sällan infektioner. De kan ge upphov till urinvägsinfektioner och hos dem med nedsatt immunförsvar bl.a. även sepsis. Bakterierna har en förmåga att överleva länge i omgivande miljö. Omfattande utbrott på sjukhus har beskrivits.

Alla patienter har rätt till samma medicinska omhändertagande, bemötande och omvårdnad. Medicinsk utredning och behandling får inte hindras eller fördröjas på grund av VRE.

Smittvägar

Smittspridning i vården sker genom kontaktsmitta via händer eller föremål som kontaminerats. VRE har även fekal-oral smittväg. Risken för smittspridning till personal anses liten.

Provtagning av patient som inläggs för vård

Följ rutinerna i dokumentet [Multiresistenta bakterier – MRB Screening, provtagning och handläggning](#) på Smittskydd och vårdhygiens hemsida.

Kontakta gärna Vårdhygien för samråd.

Kontrollodling/screening tas från:

- Faeces (pinnprov)
- KAD-urin, urin vid RIK
- Omlägningskrävande sår, stomi/PEG och dränage/trakealsekret

Risikfaktorer (faktorer som ökar spridningsrisken från en patient med VRE)

- Diarré
- Urin- och/eller avföringsinkontinens
- KAD (Kvarliggande urinkateter) eller RIK (Ren Intermittent Kateterisering)
- Stomier, bukdränage, PEG, tracheostomi eller andra konstgjorda kroppsöppningar
- Omlägningskrävande sår
- Patienten kan inte tillämpa god handhygien

Vårdrumspacering för patient med misstänkt eller känt bärarskap av VRE

- Patient med känd VRE eller stor misstanke om bärarskap av VRE och som har riskfaktorer för spridning ska isoleras på eget vådrum med egen toalett och dusch. Håll dörren till vådrummet stängd. Begränsa antalet vårdpersonal som rör sig in och ut i vådrummet samt mängden förbrukningsmaterial som förvaras i rummet.
- Patient utan riskfaktorer för spridning (kontakta vårdhygien för bedömning) ska vårdas på eget vådrum med egen toalett och dusch. Patienten får röra sig fritt på avdelningen men bara använda sin egen toalett. Patienten får äta med övriga patienter men ska inte ta mat från buffé. Begränsa mängden förbrukningsmaterial som förvaras i vådrummet.

Kontakta alltid Vårdhygien när patient med känd VRE läggs in för gemensam bedömning av smittsamhet.

Anmälan, patientinformation, smittspårning och journalmärkning

VRE är anmälningspliktigt och smittspårningspliktigt enligt smittskyddslagen. Informera patienten muntligt och skriftligt. Informationsblad finns på [smittskyddsläkarföreningens hemsida](#). Anmälan görs av behandlande läkare. Dokumentera tydligt i journalen att VRE påvisats hos patienten. Dessutom införs informationen under uppmärksamhetsymbolen. Ansvarig är patientansvarig läkare (PAL). Kontakta Smittskydd & Vårdhygien för medverkan i information och eventuell smittspårning.

Vårdrutin för patient med misstänkt eller konstaterad VRE

- Basala hygienrutiner ska tillämpas i alla vård- och undersökningssituationer.
- Har patienten diarré skall patientkläder bytas samt sängen renbäddas en gång per dygn och vid behov.
- Patienten ska informeras om vikten av att patienten själv har god handhygien. Hjälプ vid behov patienten med handhygien.
- Patientens medicinska behov ska avgöra vid vilken vårdavdelning/klinik patienten placeras, vid behov föreslås samråd mellan behandlande läkare, infektionsläkare och vårdhygien.

Undersökning/behandling utanför avdelningen

- Informera personalen på berörd enhet.
- Innan patient lämnar avdelningen ska sängen renbäddas och avtorkas
- Sår ska täckas med förband och urinpåse ska tömmas eller bytas.
- Byt till rena patientkläder samt låt patienten desinfektera händerna.
- Patient som isolerats ska transporteras direkt därifrån till undersökningsrummet.

Flergångsmateriel/utrustning

- Utrustning som stetoskop, blodtrycksmanschett, termometer etc. ska vara patientbunden.
- Medicinsk utrustning som varit inne i vådrummet ska rengöras först genom mekanisk bearbetning med mikrofiberduk och vatten. Därefter desinfekteras utrustningen med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid (eller det medel som tillverkaren av utrustningen rekommenderar) innan det tas ut ur rummet.
- Flergångsmaterial desinfekteras i spol/diskdesinfektor eller med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid.

Besökande

- Besökande som deltar i omvårdnadsarbete ska tillämpa basala hygienrutiner.
- Besökande behöver inte bära skyddsrock eller plastförkläde men informeras om hygienrutiner och om vikten av god handhygien när man lämnar vådrummet.
- Besökande till patienter som vårdas i eget rum hänvisas till patientens vådrum och bör inte vistas i allmänna patientutrymmen.

Personliga assistenter

- Personliga assistenter som deltar i omvårdnadsarbete ska tillämpa basala hygienrutiner.

Punktdesinfektion

Vårdpersonalen torkar omedelbart upp spill. Använd alkoholbaserat desinfektionsmedel med rengöringseffekt vid spill av urin, avföring, blod och sekret.

Tvätt och avfall

Förslut tvätt- och avfallssäckar på vådrummet. Hanteras som konventionell tvätt respektive avfall.

Daglig städning

Utförs enligt städschema. Städutrustningen desinfekteras efter användning. Informera lokalvårdaren.

Slutstädning

Utförs enligt städschema. Ytor slutstädas med Perform® eller Virkon®.

Utskrivning

Patienten ska informeras om bärarskapet och vilken läkare som ansvarar för fortsatt information och uppföljning enligt smittskyddslagen.

Utskrivande enhet ska försäkra sig om att mottagande enhet har nödvändig information och kompetens. Meddela Smittskydd & Vårdhygien i god tid innan patienten flyttas så att information till mottagande enhet möjliggörs.

Vid ny vårdkontakt för person med känd VRE gäller följande:

Vid polikliniska besök och mindre ingrepp samt vid enstaka besök på hälsocentral behöver inte patienten screenas. Vid upprepade besök och behandlingar t ex. sjukgymnastik vid rehabilitering ska patienten kontrollprovats med avseende på VRE. Provtagning sker på hälsocentral eller behandlande enhet.

Återinläggning

När VRE koloniserad patient återintas för slutna vård ska kontrollodling tas enligt ovan. Patienten vårdas på enkelrum i väntan på provsvar. Patient med diarré eller avföringsinkontinens ska isoleras. Även om screeningprov är negativa kontaktas alltid Vårdhygien för bedömning av smittsamhet.

Uppföljning och bedömning av smittsamhet

- Så länge patienten har riskfaktorer för spridning av VRE enligt ovan bedöms smittsamhet kvarstå och kontrollodlingar är oftast inte meningsfulla förutom i en utbrottssituation.
- Det finns ingen definition på "smittfrihet" när det gäller VRE. Individuell bedömning görs alltid i samråd med Smittskydd och Vårdhygien.